

**Хмельницький національний університет
Гуманітарно-педагогічний факультет**

**ПРОБЛЕМНА ГРУПА
«ГРАМАТИЧНІ Й ОНОМАСТИЧНІ СТУДІЇ»**

Створена рішенням кафедри української філології
(протокол № 2 від 22 вересня 2022 р.)

Староста групи	_____ Яніна ГУМЕНЮК
Науковий керівник	_____ Михайло ТОРЧИНСЬКИЙ, доктор філологічних наук, професор
Завідувачка кафедри	_____ Інна ЦАРАЛУНГА, доктор філологічних наук, професор

МЕТА І ЗАВДАННЯ РОБОТИ

Українська граматики як складник навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова» є одним із фахових предметів, що займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальностями 035 «Філологія» та 014 «Середня освіта». Зміст граматики визначається основними розділами цього курсу сучасної української мови, і це «Морфеміка і словотвір», що вивчається протягом четвертого семестру і присвячений з'ясуванню морфемної будови слів та способів їх творення; «Морфологія», що вивчається протягом п'ятого і шостого семестрів, коли аналізуються іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник та службові слова; «Синтаксис», що вивчається протягом сьомого і восьмого семестрів, коли аналізується словосполучення, просте, просте ускладнене і складне речення.

Мета курсу – формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні завдання із сучасної української літературної мови, зокрема з'ясувати сутність морфологічних понять, виробити навички розрізнення і детальної характеристики слів як частин мови.

Завдання дисципліни – визначити морфемну будову і способи творення слів, визначити засоби і способи вираження граматичних значень; встановити критерії розмежування частин мови і їх систематизації; з'ясувати основні ознаки повнозначних і службових слів; сформувані навички цілісного аналізу слів як частин мови, визначити типологію словосполучень і речень.

Курс «Українська ономастика» викладається для студентів філологічних спеціальностей університетів як додатковий у циклі лінгвістичних дисциплін. Він покликаний ознайомити студентів з особливостями функціонування пропріальних одиниць у практиці мовної діяльності людини. Додатково планується ознайомити членів проблемної групи з твірними і функціональними атрибутами насамперед місцевих пропріальних одиниць і удосконалити навички студентів здійснювати наукові дослідження.

Таким чином, основна **мета** роботи – вивчення закономірностей розвитку і функціонування власних назв у структурі мови.

Із зазначеної мети випливають такі **завдання**: удосконалення технології вивчення та аналізу лінгвістичного матеріалу; ознайомлення з історією вивчення власних назв; розгляд особливостей структурування онімного простору; встановлення найбільш характерних ознак місцевих онімів; поліпшення методики наукового дослідження пропріативів.

Основними **формами** роботи будуть групові й індивідуальні заняття із членами проблемної групи, виконання самостійних наукових досліджень і обговорення їх результатів на засіданнях проблемної групи, написання наукових статей, курсових і дипломних робіт, участь у науково-практичних конференціях

ДАНИ ПРО ЧЛЕНІВ ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ

<i>№ з/п</i>	<i>Прізвище, ім'я</i>	<i>Група</i>	<i>Домашня адреса</i>	<i>Телефон</i>
1.	Андрухович Іванна	ФУМмз-22-1	сmt. Нова Ушиця	063-72-90-374
2.	Баліцька Діана	СОУА-20-1	м. Волочиськ	097-13-57-865
3.	Граб Анастасія	СОУА-21-1	м. Хмельницький	068-517-08-18
4.	Гуменюк Яніна	СОУА-20-1	м. Хмельницький	096-89-72-981
5.	Коваль Олена	СОУА-20-1	м. Шепетівка	096-78-58-694
6.	Мосійчук Валентина	ФУМм-23-1	м. Шепетівка	068-47-64-367
7.	Опушко Богдана	СОУА-20-1	м. Хмельницький	096-60-01-771
8.	Рожнятовська Каріна	ФУМмз-21-1	м. Хмельницький	068-42-97-145

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН НАУКОВИХ СТУДІЙ

№ з/п	Прізвище, ініціали	Види роботи	Термін
1.	Андрухович Іванна	1. Дослідження власних назв українських народних казок. 2. Підготовка й опублікування наукової статті «Структура власних назв українських народних казок». 3. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики». 4. Участь у II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми філології: історія та сучасність». 5. Участь у Подільських філологічних читаннях. 6. Участь у Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності.	Протягом року Травень Листопад Лютий Квітень Травень
2.	Баліцька Діана	1. Дослідження вітчизняних поетонімів. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Стилістично-виражальні можливості власних географічних назв в українських пареміях» 3. Підготовка й опублікування наукової статті «Структура топонімікону, зафіксованого в українських прислів'ях і приказках». 4. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики». 5. Участь у Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Травень Листопад Квітень
3.	Граб Анастасія	1. Дослідження українських спелеонімів. 2. Підготовка й опублікування наукової статті «Походження спелеонімів Поділля».	Протягом року Травень
4.	Гуменюк Яніна	1. Дослідження модальних слів. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Модальні слова в українській мові: сутність, типологія, стилістично-виражальні можливості». 3. Підготовка й опублікування наукової статті «Стилістично-виражальні можливості модальних слів у художньому мовленні». 4. Участь у Подільських філологічних читаннях. 5. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».	Протягом року Травень Травень Квітень Листопад
5.	Коваль Олена	1. Дослідження неповних речень. 2. Участь у Подільських філологічних читаннях. 3. Участь у Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності. 4. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».	Протягом року Квітень Травень Травень
6.	Мосійчук Валентина	1. Дослідження мікротопонімів. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Характеристика власних назв вулиць і площ м. Хмельницького». 3. Підготовка й опублікування наукової статті «Особливості найменувань вулиць і площ Хмельницького». 4. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики». 5. Участь в XI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Подільська регіональна лексикологія: стан та перспективи».	Протягом року Травень Травень Листопад Квітень

7.	Опушко Богдана	<p>1. Дослідження власних назв космічних об'єктів.</p> <p>2. Участь у Подільських філологічних читаннях.</p> <p>3. Участь у Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності.</p> <p>4. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».</p>	<p>Протягом року</p> <p>Квітень</p> <p>Травень</p> <p>Травень</p>
8.	Рожнятовська Каріна	<p>1. Дослідження власних назв художніх текстів.</p> <p>2. Підготовка і захист дипломної роботи «Структурно-дериваційні і семантико-мотиваційні особливості власних назв творів Лесі Українки».</p> <p>3. Підготовка й опублікування наукової статті «Систематизація бібліонімів за дериваційними особливостями (на матеріалі назв творів Лесі Українки)».</p> <p>4. Участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».</p>	<p>Протягом року</p> <p>Грудень</p> <p>Листопад</p> <p>Грудень</p>

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РОБОТИ ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ

№з/п.	Тема засідання	Дата засідання
1.	1. Організаційне засідання. 2. Обрання тем наукових досліджень.	Вересень
2.	1. Теорія і практика ономастичних студій	Жовтень
3.	1. Граматика як галузь мовознавства. 2. Обговорення наукових статей членів проблемної групи.	Листопад
4.	1. Обговорення дипломної роботи Рожнятовської Каріни.	Грудень
5.	1. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень	Січень
6.	1. Методика написання наукової статті. 2. Особливості українських ідеонімів.. 3. Обговорення наукових статей членів проблемної групи.	Лютий
7.	1. Особливості українських топонімів. 2. Обговорення наукових статей членів проблемної групи.	Березень
8.	1. Обговорення курсових робіт членів проблемної групи.	Квітень
9.	1. Участь у загальноуніверситетській звітно-науковій конференції студентів.	Травень
10.	1. Підведення підсумків виконаній роботі.	Червень

ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ

Дата Прізвище, ім'я	22 /09	13 /10	10 /11	08 /12	12 /01	16 /02	09 /03	13 /04	11 /05	08 /06
1. Андрухович Іванна			н			н		н		н
2. Баліцька Діана										
3. Граб Анастасія							н		н	н
4. Гуменюк Яніна										
5. Коваль Олена										
6. Мосійчук Валентина										
7. Опушко Богдана										
8. Рожнятовська Каріна					н	н	н	н	н	н

ЗВІТ ПРО ВИКОНАНУ РОБОТУ

<i>№ з/п</i>	<i>Прізвище, ініціали</i>	<i>Короткий зміст виконаної роботи</i>
1.	Андрухович Іванна	Опублікувала наукову статтю «Структура власних назв українських народних казок». Взяла участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики», II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми філології: історія та сучасність», Подільських філологічних читаннях, Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності.
2.	Баліцька Діана	Захистила курсову роботу «Стилістично-виражальні можливості власних географічних назв в українських пареміях». Опублікувала наукову статтю «Структура топонімікону, зафіксованого в українських прислів'ях і приказках». Взяла участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» і Подільських філологічних читаннях.
3.	Граб Анастасія	Опублікування наукову статтю «Походження спелеонімів Поділля».
4.	Гуменюк Яніна	Захистила курсову роботу «Модальні слова в українській мові: сутність, типологія, стилістично-виражальні можливості». Опублікувала наукову статтю «Стилістично-виражальні можливості модальних слів у художньому мовленні». Взяла участь у Подільських філологічних читаннях і Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».
5.	Коваль Олена	Взяла у Подільських філологічних читаннях, Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».
6.	Мосійчук Валентина	Захистила курсову роботу «Характеристика власних назв вулиць і площ м. Хмельницького». Опублікувала наукову статтю «Особливості найменувань вулиць і площ Хмельницького». Взяла участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» і XI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Подільська регіональна лексикологія: стан та перспективи».
7.	Опушко Богдана	Взяла участь у Подільських філологічних читаннях, Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».
8.	Рожнятовська Каріна	Захистила дипломну роботу «Структурно-дериваційні і семантико-мотиваційні особливості власних назв творів Лесі Українки». Опублікувала наукову статтю «Систематизація бібліонімів за дериваційними особливостями (на матеріалі назв творів Лесі Українки)». Взяла участь у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики».

Протягом 2022–2023 н. р. проведено десять засідань проблемної групи, у яких брали участь п'ять-вісім студенток, які навчалися у групах СОУ-19-1 (4), ФУМ-19-1 (1), СОУ-20-1 (1), ФУМмз-21-1 (1) і ФУМмз-22-1 (1).

Підготовлено шість наукових статей, які надруковані в шістнадцятому випуску збірника наукових праць «Поділля. Філологічні студії».

Захищено одну дипломну і три курсові роботи.

Студентки взяли участь у 16 науково-практичних конференціях, зокрема шість – у Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 23 листопада 2022 року та 11 травня 2023 року), одна – у II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми філології: історія та сучасність» (Хмельницький, 21 лютого 2023 року), одна – в XI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Подільська регіональна лексикологія: стан та перспективи» (Вінниця, 21 квітня 2023 року), п'ять – у Подільських філологічних читаннях (Хмельницький, 28 квітня 2023 року), три – у Наукових читаннях молодих дослідників до Міжнародного дня слов'янської писемності (Кривий Ріг, 17 травня 2023 року).

Науковий керівник _____ (Михайло ТОРЧИНСЬКИЙ)